

وهلامیک بۆزهینه دین نه جمه دین (ماموستا پشکو)

فایه ق قادر / ههولیر

۲۰۰۳-۳-۸

بۆ چه ندهمین جاره له سه ر توۆری نه نته رنیته و چا په مه نی و نامیلکه و به هو ی نووسین له لایه ن ناوبراو وه وهکی که ش گو ی بیستی هه ندی شت ده بین که ده لاله ت له سه ر به رانه ت و په شیمان بوونه وه له رابردووی خه بات له و حزبه دا ده کات که کاری تیا دا کردو وه وه نه یه ویت خوی وه ک بی تاوانیک دهر بخات که شه ریکی تاوان و کوشتنی دیل و شه ری برا کوژی و رابردو وه تاله کان نه بو وه، یا خود چوو زانم به لکو ده یه ویت پا کانه بکات و خوی بی به ری بکات له گشت شه رمه زاری به کان .

ماموستا پشکو دیاره له به ری چوو وه و وا ده زانیته رۆشنبیران با وه په قسه کانی ده کهن، ناوبراو له و کاته دا که پیشمه رگه و کادی پیشکه وتوو ی کۆمه له ی ره نجبه ران و رابه ر سیاسی تیپ و مه له بند بوو، ده یتوانی ده وریکی باش ببینیته وه هه لویسته وهر بگریته و به شداری له کوشتنی دیله کانی شه رشی ناو خو و شه رپه کانی به ره ی نیشتمانی (جود) نه کات نه ک نیستا په نه جی په شیمانی بگه زیته و ویزدانی عه زابی بدات . به هه ر حال من زور نا چه نیو وورده کاری به کانی با به ته که وه،

له بهر نه وه ی خوی یه کی که بو وه له و کادرا نه ی که له ناو ریزه کانی کۆمه له دا ناگری شه رپه که ی خو ش ده کرد وه به رده و امیش بوو تا کاتی که نیشتمانی جیه یشت وه رووی کرده هه نده ران، بویه به پیویستی ده زانم نه م چه ند خاله ی خواره وه وه ک روون کردنه وه یه ک نیژا فه بکه مه سه ر با به ته کانی بۆ نه وه ی رۆشنبیرانی نا زیز لی بی ناگا نه بین وه کاک پشکۆش نه گه ر رۆزانی سه ختی غوربه ت زور شتی له یاد بردۆته وه یاده وه ریه یه ک بیته بۆ نه ویش:

۱- ناوبراو له لاپه ره ۴۴ ی (دیوی ناوه وه ی روودا وه کان) با سی کوژانی جه زای عه لی کاتب و ده نکه شقارته که ی له تیفی حه مه ی مه لا سا بیر ده کات و بی ویزدان* یه کی زۆری کردو وه. شه هید جه زا عه لی کاتب که شه هید کرا دوو چه کداری خو شیان واته (ینک) ی له گه ل بوو له ناو سه یاره که دا وه باش ده یانزانی که شه هید جه زایه وه به هه له نه بوو، که واته به به رنامه کاره که نه نجام درا. هه روه ها با سی دیله کانی خو یان ده کات که جه میل هه ورامی و ۱۰ پیشمه رگه ی (ینک) بوون + شوکت حه مه ساله ح، وه نه و دوو پیشمه رگه ی (حسک) ه که شه هید کران (شه هید تاریق قادر و شه هید شه مال که ریم) بوون وه ناوبراو خوی باش ده زانیته که پیش نه وه ش به مانگ و دوو مانگ نه وان خو یان ناماده کردبوو بۆ لی دانی (حسک) وه بۆ نه م مه به سته ش پیشمه رگه کانیان ساز دا بوو، وه نه وه شدا راست ناکات که تاوانه که ته نها له تیف کرد بیته به لکوو هه موو هیزه که یان ته قه یان کرد وه نیمه ش پیشتر هیچ کی شه یه کی تاییه تی یان عه شایریمان له گه ل له تیف دا نه بو وه.

به کورتی ناوبراو نه یه ویت نه وه سه لینیته که ته نها له تیف کاره که ی کردو وه و ناگری شه رپه که ی خو ش کردو وه وه خوی گووته نی شقارته که ی ناوه به به نزی نه که وه. نه گه ر واش بیته ماموستا پشکو نه و کات بۆ نه لفی نه ده گوت وه بی ده نگ بوو وه وه ک خوی ده نیته به مه لا* نه گوت نه مه نا هه قی یه.

۲- ناوبراو له کاتی قه سا بخانه که ی ۱۹۸۲ له قرناغا و پشت ناشان که سنگی نافرته شیوعیه کانیان هه لدری و ده ست دریزیان کرده سه رین بۆ هه لویستی وهر نه گرت.

۳- ناوبراو له سه ر توۆری نه نته رنیته با سی مه فرزه سه ره تاییه کانی و خو یان گووته نی شو رشی نو ی ده کات له ناو چه کانی شه رزوور و شه می ران و تاوگۆزی، واته بناری پشت کیو، هه ر وه کو نه وه ی که خو یان شو رشی چه کداریان دروست کرد بیته و خه لکانی که ش له دواییدا په یوه ندی یان پیوه کرد بن.

پشکو له دریزه با سه کانی دا دیته سه ر با سی شه ری کانی ژه نان وه با سی نه و قه سا بخانه یه ده کات که له وی دا له و گو نده دا دروستیان کرد، وه ک خوی ده نیته عزیز و قادری برای (که نیسته ش پیی عاره ووشه ی شه هیدیان له پیش دانیته) لایه نیکی مه سه له که بوون.

نیمه ته حه دا ده که یین و خه لکی ناو چه که ش شایه تی نه وه ن که پیش هاتنه وه ی شه هیدی فه رمانده (قادر حه مه ساله ح) وه شه هید عه زیزی برای تاقه یه ک پیشمه رگه له و سنوره دا هه بو یته وه کاتی که ی که شه هید قادر له سالی ۱۹۷۶ به فه رمانی راسته و خو ی شه هیدی سه ر کرده کاک نیدریس بارزانی و بۆ هه لگی رساندنه وه ی شو رش و ریکخسته نه وه ی ریکخسته نه کانی پارته له و ناو چه یه دا

گه‌پایه‌وه زۆر داستان و نه‌به‌ردی تۆمار کراون که نموونه‌یان شه‌ری به‌ناویانگی (بانی بۆلان) بوو که تیایدا زیاتر له ۱۲ نه‌فسه‌رو سه‌ربازی بژیم کوژران و هه‌ر له‌وه شه‌ره‌شدا ۳ شه‌هید درا که بریتی بوون له :

۱- شه‌هید جه‌بار ره‌حیم

ب- شه‌هید جه‌مه‌هه‌زه‌زیز-- به‌پله‌ی سه‌ر لق

پ- وه‌هاوونانی محمد احمد

هه‌روه‌ها چه‌ندین نه‌به‌ردی که‌ش که ناوبراو له‌به‌ر نه‌وه‌ی خۆیانی تیادا نه‌بووه‌ته‌نانه‌ت ئیشاره‌تیشی پێ نه‌کردوو.

-دیته سه‌ر باس کردنی شه‌ری گوندی کانی ژه‌نان وه‌ده‌یه‌ویته‌مه‌سه‌له‌که‌به‌شۆیینه‌ت به‌لام راستی رووداوه‌که به‌م شیوه‌یه‌ بوو :

له‌پاش نه‌وه‌ی که‌هیزه‌کانی (ینک) له‌هه‌کاری که‌بۆ ته‌فروتوناکردنی هیزه‌کانی نه‌وه‌کاته‌ی (ق. م) ده‌چوون له‌وه‌ناوچه‌یه‌ نه‌وه‌بوو ته‌له‌که‌به‌رووی خۆیاندا ته‌قی یه‌وه‌وه‌زۆر به‌خراب به‌سه‌ریاندا شکایه‌وه، له‌دواییشدا گووتیان هیزه‌کانمان بۆ چه‌ک ده‌چوون بۆ سواریا، به‌هه‌ر حال که‌له‌وه‌ی زۆر به‌توندی شان سه‌رکردایه‌تییه‌که‌یان که‌وته‌نه‌وه‌ی که‌نه‌وه‌هیزه‌ی (ق. م) که‌له‌ناوچه‌ی تاوگۆزین وه‌نزیکه‌ی ۵۰ تا ۶۰ پێشمه‌رگه‌وه‌به‌فه‌رمانده‌یی شه‌هید (قادر جه‌مه‌هه‌زه‌زیز) ن له‌ناو به‌رن جا نه‌مه‌به‌هه‌ر نرخیگ بوویته‌وه‌بۆ نه‌مه‌به‌سه‌ته‌ش چه‌ندین کۆبوونه‌وه‌ی سه‌رکردایه‌تییان ریکخست بۆ دانانی نه‌خشه‌یه‌که‌نه‌وه‌بوو سه‌ره‌تا نه‌رکه‌که‌یان به‌کاک ره‌ئووف مسته‌فا به‌گ سپارد که‌نه‌وه‌کاته‌نامر هه‌یه‌ی لای خۆیان بوو وه‌نامۆزای شه‌هید قادریش بوو، به‌لام ناوبراو که‌هاته‌ناوچه‌که‌وه‌کاک قادری بیینی په‌شیمان بوویه‌وه‌وه‌ده‌ستی نه‌چوووه‌تاوانه‌که‌وه‌پاش جه‌وله‌یه‌کی دوو قۆلی له‌گه‌ل شه‌هید قادردا به‌گونده‌کانی نه‌وه‌سنووردا خۆی و مه‌فره‌زه‌که‌ی گه‌رانه‌وه‌، بۆیه‌سه‌رکردایه‌تی (ینک) نه‌مه‌کاره‌ی به‌مه‌لا به‌ختیار سپارد به‌یاوه‌ری فه‌ره‌ج تریفه‌یی و محمود فه‌ره‌ج و غه‌فور ده‌ره‌شیشی و عه‌لی شامار و خودی پشکو و شاهۆی هاویری و خزمی وه‌چه‌ندان که‌سی تر که‌ژماره‌یان خۆی له‌۸۰ که‌سیک ده‌دا نه‌مانه‌کاتیگ هاته‌نه‌ناوچه‌که‌سه‌ره‌رای نه‌وه‌ی که‌شه‌هید قادرو هه‌قانه‌کانی دۆستایه‌تییان له‌گه‌ل نه‌ماندا هه‌بوو وه‌له‌زۆر بوواریشدا هاوکارییان ده‌کردن به‌س له‌پیناو سه‌ملاندنی براهه‌تی و پێشگرتن له‌نه‌گه‌ری روودانی هه‌ر شتیگ به‌لام نه‌مان بپاری خۆیان داوو،

بۆیه‌نه‌وه‌رۆژه‌کاتیگ شه‌هید جه‌مه‌هه‌زه‌زیز سه‌له‌ح به‌۱۷ پێشمه‌رگه‌وه‌چوووه‌پیشوازی لیکردنی نه‌مه‌هیزه‌وه‌خوانیکی کورده‌واریشی بۆساز کردن به‌لام نه‌وان وه‌که‌پیشه‌ی هه‌میشه‌ییان کاتژمیر نزیکه‌ی ۸ ی شه‌و پاش نه‌وه‌ی نه‌ینی یه‌که‌یان که‌(کاک نارام) ه‌ده‌ببستریت ته‌قه‌له‌هیزه‌که‌ی پارتی ده‌که‌ن وه‌چه‌ند پێشمه‌رگه‌یه‌که‌شه‌هید ده‌که‌ن به‌م ناوانه‌ :

۱- جه‌عه‌فر مه‌هدی

۲- سابیر مه‌حمود

۳- جه‌مه‌هه‌زه‌زیز

۴- ئیبراهیم نه‌جه‌مه‌هه‌زه‌زیز

۵- جه‌مه‌هه‌زه‌زیز

۶- جه‌مه‌هه‌زه‌زیز

وه‌بریندار بوونی چه‌ندین که‌سی که‌که‌تیایاندا هه‌بوو برینیان سه‌خت بوو، وه‌پاش نه‌وه‌ی هه‌ندیکیان خۆیان ده‌رباز ده‌که‌ن عه‌لی شامار به‌چه‌رايه‌که‌وه‌ناو مال و ناو کولیته‌کان گه‌رابوو بۆ راوه‌پێشمه‌رگه‌. نه‌ی مامۆستا پشکو تو نه‌وه‌کاته‌له‌کوی بووی غه‌یری نه‌وه‌که‌خۆتیش به‌شدار بووی نه‌گه‌ر وا نییه‌بۆ نه‌تگوت نه‌مه‌ناهه‌قی و شه‌ری کورد کوژییه‌، وانه‌با ئیسته‌که‌مه‌تر درۆت له‌گه‌ل خۆت و میله‌تیشدا ده‌کرد وه‌رووت هه‌ندیگ سوورتر ده‌بوو.

ناو براو ده‌لیته‌جه‌زه‌زیز ره‌فیه‌هه‌هه‌بوو، ماشالله که‌هه‌چی وا نییه‌وه‌قه‌ت ره‌فیه‌ی ئیوه‌ئیه‌مانان نه‌بووه‌. کاتیگ به‌دیگی گرتان وه‌ده‌م و ددانیتان شاندا بۆ ره‌فیه‌ت نه‌بوو، که‌بردتان بۆ نه‌شکه‌وتی هه‌زار په‌زو گریانه‌وه‌(۳) مانگ زیندانیتان بوو بۆ ره‌فیه‌ت نه‌بوو، تا خۆی له‌کاتینه‌وه‌شه‌ره‌ی که‌نه‌جه‌مه‌هه‌زه‌زیز تیادا کوژرا توانی چه‌ره‌سه‌که‌ی چه‌ک بکات وه‌به‌ره‌وه‌هه‌له‌بجه‌وه‌به‌روات و دوايي به‌هۆی خزانه‌وه‌توانی بگاته‌وه‌ناوچه‌که‌نه‌وه‌کات بۆ ره‌فیه‌ت نه‌بوو؟ زۆر به‌داخه‌وه‌نه‌وه‌ویستی

دۆستایه تی و هاوریبه تی ئیوه بکات به نام نهوه ئیوه بوون که وهک ئهژدیها و مار به خهکتانهوه دهدا وه شهری دووبه رهکیتان له نه بوونه وه هیئایه به رههم . . .

۴- له سالی ۱۹۸۱ که شههید عهزیز و (۳) پيشمه رگه ی هاوری له رۆژیکی تهماوی و سه رماو سۆله دا له بهر نه وه ی جیگایه کی که یان ئیوه نزیك نه بوو وه خه لکی گوندیش له خزمانیان بوو روویان کرده گوندی (گورگه چیا) ، له راستیدا نه وان بو نان خواردن و ئیسراحت هاتبوونه نه وی به نام ناگیان لی نه بوو تا که وتنه ناو هیزه که ی ئیوه وه به فرت و فیل چه کتان کردن وه (یوسف نه حمهد رۆسته م) که پيشمه رگه یه کی قاره مان بوو جیاتان کرده وه به پلایس وه زۆر نامرؤفانه گشت دانه کانیان دهره ینا، نه مه سه ره رای نه وه ی که حامدی هاوری ت جامیکی پر له ناوی کوئو کوئی کردبوو به ناو قورگیدا جه نابت نه ک نامه نه بووی قسه یان له سه ر بکه ی به لکو خۆشت به شدار ده بووی له گه لیاندا له تاوانه کاندا، وه کاتیکیش خزمانمان به تاییه ت (خوسره و مسته فا به گ) هاتنه لاتان بو نه وه ی ته کلیف بکه ن تا نه یانکوژن جه نابت له مزگه وته که ی کانی به ردینه زه رده خه نه ده یگرتیه ت وه پیمان پی ده که نیت نه ی نه و کات بو دیفاعیکه ت له و هاوریبه ی سه رده می قوتابیه تی وه دۆسته ی مندالیه ت نه کرد ؟

۵- له و کاته دا که شههید عهزیز به فه رمانی مام جه لال کرا به نامیر که رت له شه ره زوور لای خۆتان، تۆو شه وکه ت و شاهۆو مه حمود فه ره ج ته مه رودتان کرد وه له هاوار مانه وه و داوای کوشتنی عهزیزتان ده کرد وه تا فه رمانه که تان نه خسته باری جیه جیکردنه وه وازتان نه هیئا. نه ویش به و فیله ی که له کاتی شه ری ئیسلامیه کاندا جوابتان بو نارد که بیته لاتان تا چه کی بده نی. . . وه کاتیکیش نه و هاته شارباژیر ئیوه له هاوریکانی جیاتان کرده وه به ناوی نه وه ی که کوپوونه وه مان هه یه نه و تاقه ده مانچه ش که بیی بوو لیئان ستاند وه له کاتیکیدا نه و له گوندی (قلیجه وه) بو لای ئیوه هاتبوو رۆشتن به دیلتان گرت وه دواتر جه نابت به هاوکاری شاهۆو مه حمود فه ره ج و چه ند که سی تر له نزیك چناره به نامه ردانه و درندانه شه هیدتان کرد. . .

ناهه رین هاوریی دیل کوژ. به هه ق که له مانای هاوریبه تی نه گه شتوون وه له تاوانکاریشدا رۆوی زۆر دیکتاتوران سپی کرده وه، ماشالله ئیستا کوتری ناشتین و که س نابیه ت بزانیته که میژووتان پره له شه ره مزاری،

۶- من نازانم چی که بنووسم ؟. ئیوه هه ر نه وه نه بوون که پیاویکی ریش سپی و ماقولی وه ک خوالیخۆشبوو (شیخ که مال) عه بابیه لی بیتان له مال خۆیدا به پی خاوسی هیئایه دهره وه هه ر له بهر نه وه ی که ته نها پارته یان دۆسته ی پارته بوو. نه وه ش با روون بیته به لای هه مووتانه وه که نه مه به شیکه له میژووی پر له شه ره مزاریتان ئیمه ش نه گه ر خوای گه وه ره بۆمان بکات وه دهرفه تمان با تی رچکه که ی شه هیه دی فه رمانده کاک فه ره نسۆ ده گرین بو نه وه ی چه ندی پیمان بکریت نه هیلین میژوو به چه واشیه ی بنوسریته وه.

له گه ل ریژی زۆرم بو مالپه ری به ریژی کوردستان نیته بو بلاو کردنه وه ی نه م بابه ته چوونکه هه ولیکه بو نه وه ی میژوو نه شیونریته .

تیبینی کوردستان نیته:

نه م نووسینه دهر برینی بیروبوچونی خاوه نه که یه تی، کوردستان نیته له ناوه رۆ که که ی به رپرسیار نییه. ۷-۳-۲۰۰۳